

Diakoni i Latvia

Julemarkedet i Riga er både aktivt og populært blant folk flest.

Riga: Etter første kontakt høsten 1992, med påfølgende diakonikonferanse i 1993, ble det i 1994 etablert en partnerskapsavtale mellom Den Evangelisk Lutherske kirke i Latvia (ELCL), Den Nord-elbiske kirke og en gruppe i Norge bestående av Diakonhjemmets teologiske høgskole, Norsk Diakonihøgskole Lovisenberg og Det Norske Diakonforbund (Latvia-gruppen). I 1997 kom Lutherhjelpen fra Sverige inn. For Latviagruppen har dette vært et prosjekt «Diakoni i Latvia».

 Av Leiv Sigmund Hope

Målet for prosjektet var å hjelpe ELCL til å etablere menighetsdiakoni som en del av det arbeidet en sto overfor i Latvia i stor omstilling og endring. Til dette var et stort behov for opplæring, og nettopp dette har vært Latviagruppens bidrag. Dels gjennom konferanser, seminarer og forelesninger i Latvia, dels gjennom latviere på studieopphold i Norge og dels gjennom litteratur.

I 1996 ble det etablert et diakonisenter i Riga for utdanning, veiledning og koordinering av diakonitjenesten i ELCL. Senteret ble kjøpt ved hjelp av midler fra den Nord-elbiske kirke. Dette har utviklet seg til å bli et senter som bygger kompetanse, selvtillit og identitet hos de som deltar. I november 2002 arrangerte senteret en diakonikonferanse i Riga. Til denne kom 360 deltakere! Det var også deltakere fra Estland og Litauen hvor det også er diakoniarbeid i god utvikling. Konferansen viste at arbeidet ved senteret har nådd bredt ut og utgjør en svært aktiv og levende del av så vel lokalsamfunn som lokalmenighet i Latvia. Flere norske bøker er oversatt til latvisk. Siste i så måte er Kjell Nordstokkes bok «Det dyrebare menneske». Den kom rykende fersk på latvisk til diakonikonferansen. Latviagruppen har gjennom årene mottatt økonomisk støtte fra Det Kongelige Norske Utenriksdepartement.

Resultater

Diakoniarbeidet har skapt mye kreativt engasjement i menighetene innen ELCL. Det er etablert praktiske hjelpetiltak i over halvparten av de 292 menighetene innenfor kirken. Mange av disse er av vital karakter i sitt lokalmiljø. Det er nådd

gode resultater gjennom stor oppfinnsomhet og kreativitet. Over 1.000 personer har vært innom diakonisenteret for utdanning, kurs, veiledning og mer. I 2001 alene var 300 personer innom for kortere eller lengre perioder. Senteret har etablert andre hjelpetiltak så som rådgivningstelefon, dagsenter for gatebarn og suppekjøkken.

Det er i hovedsak kvinner som engasjeres. I Latvia som i andre land bærer kvinnene mye ansvar uten å få den likeverdsstatus de skulle hatt. Utviklingen i diakoniarbeidet har positivt bidratt til å snu dette. Arbeidet drives hovedsakelig på frivillig basis.

Den sosio-politiske rolle

Ved å mobilisere for diakonal handling i lokalmiljøet styrkes kirkens samfunnsansvar. Frivillighet bekrefte som viktig bestanddel i utviklingen av det sivile samfunn. Det skapes holdninger og verdigrunnlaget fornyes i forhold til samfunnsendringer. På denne måten har diakoniutviklingen en klar sosial-politisk betydning og er i høy grad demokratibyggende.

Fra diakonikonferansen november 2002

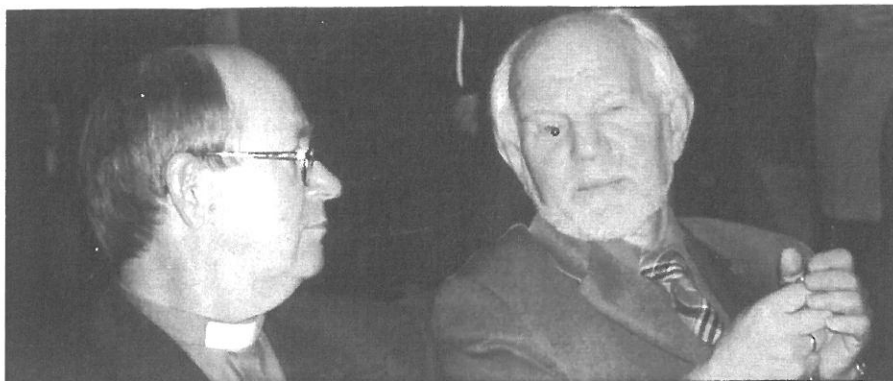
Konferansen var en oppfølging av den første konferansen i 1993. Målet for konferansen var å bekrefte diakoniarbeidet gjennom disse årene og å inspirere til videre arbeid. Som nevnt hadde en regnet med ca. 200 deltakere. Det kom 360. Dette forteller om engasjement, om opplevelse av at dette er viktig og om en etter hvert etablert diakoniidentitet i ELCL. At erkebiskop Janis Vanacs var tilstede under hele konferansen bekreftet at dette var et viktig arrangement innen ELCL.

Ved konferansen var det leksjoner ved blant andre professor Sven Erik Brodd fra Sverige, Petra Thobaben og Jurgen

Gohde
også h
Arne !
Sis
kerne
Hvem
Hvem
Hva v
D
seg ve
minut
mer h
Fram
grup
seg n

Frer
Det
sama
1997
Det
frem
sent
Nor
[
kikk
http
dere
J
stad
Eval

Fra

Norges Ambassaderåd Arne Synnes (t.h.) var en ivrig tilhører, her fotografert sammen med Kjell Nordstokke, som hadde gleden av å kunne lansere sin egen bok «Det dyrebare mennesket» under den store diakonikonferansen i Riga. (Alle fotos: Leiv Sigmund Hope)

Gohde fra Tyskland og Kjell Nordstokke fra Norge. Det var også hilser fra den tyske ambassadør og ambassaderåd Arne Synnes fra Norge.

Siste del av konferansen var en «workshop» hvor deltakerne arbeidet i grupper med spørsmålene:

Hvem trenger diakoni?

Hvem arbeider dere for nå?

Hva vil dere forandre?

Det var stort engasjement i gruppene, noe som også viste seg ved fremleggene i plenum. Hver enkelt gruppe ble gitt 5-6 minutter, noe som var altfor lite. De kunne holdt på i flere timer hver.

Framleggene ga høy grad av gjenkjenning når det gjelder målgrupper, nød og menneskelige behov. Diakonien har utviklet seg nært knyttet til egen kultur og lokale forutsetninger.

Fremover

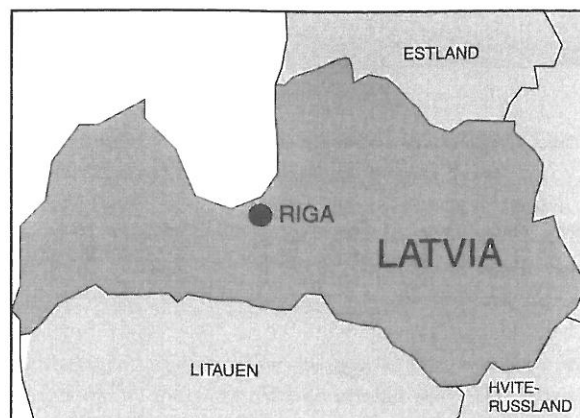
Det er et uttrykt ønske fra Diakoniseret at prosjektet og samarbeidet med de tre partnerne fortsetter. Fra desember 1997 foreligger en avtale om ytterligere samarbeid i sju år. Det er planlagt et partnerskapsmøte i januar 2003. I tiden fremover vil fortsatt norsk støtte gå til undervisningen ved senteret. Vi håper også å få til studiereiser for latviere til Norge. Videre vil bistand med aktuell litteratur fortsette.

Den som vil følge med i hva som skjer videre i Latvia kan kikke innom hjemmesiden til Diakoniseret på <http://www.diakonija.lv>. Klikk på knappen for engelsk tekst og deretter på «topical issues».

Jesu oppfordring om å være «lys og salt i verden» gjør stadig knoppkytting. Hvordan diakonien utvikler seg i Den Evangelisk Lutherske kirke i Latvia er til stor inspirasjon.

Framlegging av gruppearbeid

Rivende utvikling, kort reise

Latvia og landene som utgjør Baltikum synes ved første tanke å være langt unna. Men en flytid fra Oslo på under to timer forteller om kortere avstand enn fra Oslo til Bodø. Fra historietimene på skolen husker noen Gardarike, noen har hørt om planker og props fra Riga og andre har ved forkjølelse hørt om «honning og rigabalsam».

Riga er i dag en millionby og et lokomotiv i økonomien i Baltikum. I Latvia bor det ca. 2,5 millioner med en befolkning som stadig krymper. Økonomiutviklingen har medført der, som i de andre tidligere østblokk-landene, at noen få blir svært rike, en stor gruppe klarer seg bra, men gruppen som er på eller under fattigdomsgrensen øker.

I Norge fremstår Ålesund som «Jugendbyen». Ålesund har 80 ungdomshus. I Riga finnes det over 1.800 hus i samme stil! I så måte er Riga vel verdt et besøk. Om man tar en tur vil en fort finne at Norge er godt representert i butikksortimentet. Denne representasjonen øker stadig.

Etter murens fall og frigjøringen for vel ti år tilbake, har det skjedd utrolig mye i Baltikum, også når det gjelder diakoni i Latvia, der norske krefter har ytt vesentlige bidrag.